

/// Kunstig intelligens /// Karriererådgivning /// Fagpolitisk Uddannelse

BO HEJLSKOV:

– Low Arousal handler i bund og grund om at skabe forudsætninger for, at mennesker kan lykkes. Og det er præcis det, socialpædagoger er bedst til

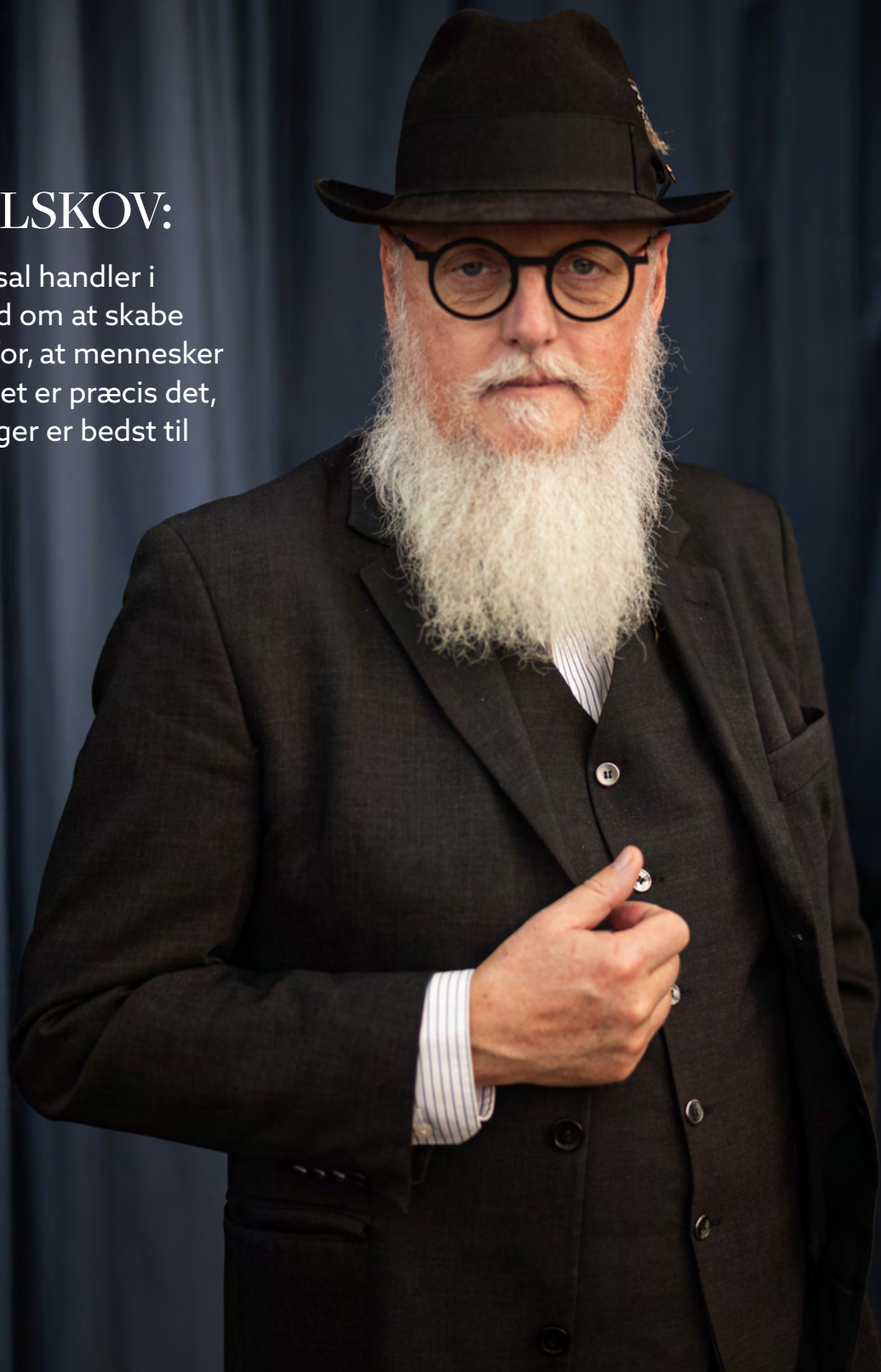

FOTO: PRIVAT

#socialpædagog

Jeg hedder Berit Hastrup Petersen, er 61 år og har i 26 år været ansat på Agerbækhuse i Køge, hvor jeg er tilbudsleder. Agerbækhuse er et botilbud for voksne med udviklingshandicap. I år har vi fejret 40-års jubilæum. Samtidig fejrede vi en håndfuld borgere, der har boet her lige så længe.

Siden jeg begyndte, har synet på borgerne ændret sig markant. I dag har vi langt større fokus på mennesket frem for handicapet. Vi taler om selvbestemmelse, retten til at være herre i eget liv og om respekten for arbejdet i borgerens hjem. Jeg er stolt af at stå i spidsen for et sted, hvor der arbejdes fagligt og med dyb respekt for det liv, der leves her.

Vores vigtigste opgave er at give borgerne en stemme. Og det lykkes takket være medarbejderne, der hver eneste dag gør en forskel. Det er dem, der er de virkelige specialister. Min opgave er – sammen med mine mellemledere – at skabe de bedste rammer, så medarbejderne kan udføre deres arbejde fagligt, nærværende og med hjertet forrest. X

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk /// Ansvarshavende Formand Benny Andersen /// Redaktion Marie Dissing Sandahl (chefredaktør), mds@sl.dk, Tina Løvbohm Petersen (redigerende), tln@sl.dk, Lea Holtze, hol@sl.dk, Frederikke Halling Hastrup, frh@sl.dk, Mette Marie Heinfelt, mmh@sl.dk, Liselotte Steen Seider (webmaster), lss@sl.dk, Emil Anthonsen-Rahbek Zareini, ema@sl.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@sl.dk /// Kontakt redaktionen på nyhedsrum@sl.dk /// Layout René Hart /// Korrektur Tjerry Korrektur /// Produktion KLS PurePrint A/S /// Læserbreve Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurierende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk /// Annonce Se annonceinformation på socialpaedagogen.sl.dk /// Oplag 42.878 i perioden 01.07.23-30.06.24 /// Redaktionen af 6/2025 er afsluttet 10.10.2025. Næste nummer udkommer i uge 7, 2026 /// Forsidefoto Sofia Busk /// 82. årgang /// ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt PRESSE NÆVNET

Danske Medier OPLAGSKONTROL

20

Et fagligt dilemma ser vi fx på autismeområdet, hvor AI af nogle kan opleves om ægte relationer – hvor AI er med til at forebygge ensomhed, omend relationerne er kunstigt skabt.

Tina Lai Holmgaard, forbundskasserer Socialpædagogerne

PORTRÆT

FOTO: SOFIA BUSK

Low Arousal bygger på et vigtigt menneskesyn Hans grundlæggende definition på socialpædagogik er at få folk til at gøre noget, de ellers ikke ville have gjort – uden at det føles som tvang. Det handler om at give følelsen af selvbestemmelse. Mød manden, der har oversat metoden Low Arousal til skandinavisk kultur – Bo Hejlskov

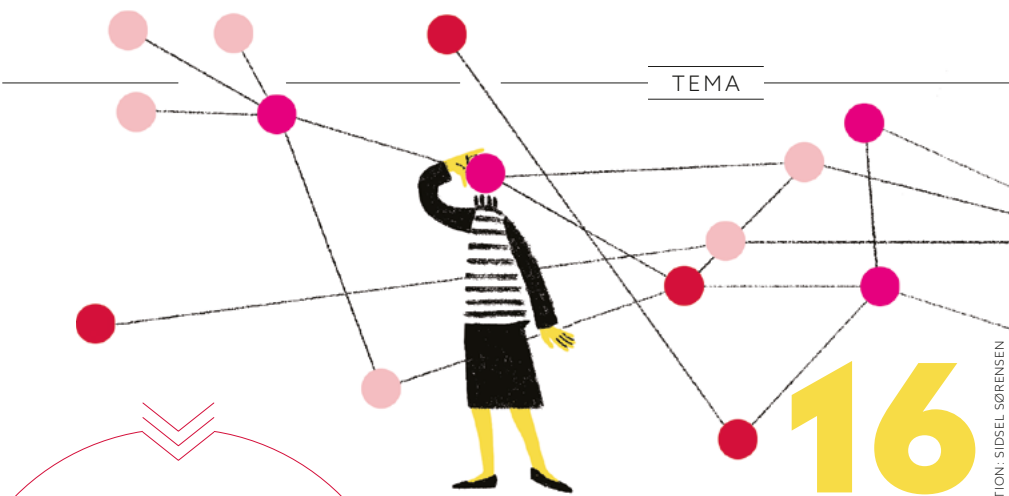

ILLUSTRATION: SIDSEL SØRENSEN

VIDEN OG INSPIRATION

Savner du inspiration i dit arbejdsliv? Så dyk ned i Socialpædagogernes mange tilbud til dig som medlem – fx e-læring, webinarer, podcast og vidensbank.

Udforsk de mange muligheder på sl.dk/fag-og-viden

Kunstig intelligens er for alle – også socialpædagoger Det er der allerede. Så hvorfor ikke kaste dig ud i det som socialpædagog? Både fagfolk og Socialpædagogerne anerkender, at kunstig intelligens – AI – snart er et vilkår også i socialpædagogers arbejde. Men mens AI måske nok kan lette skriftlige arbejds-gange, kan det aldrig erstatte faglighed

FOTOREPORTAGE

24

En hverdag med fokus på det helt almindelige En stor del af socialpædagog Julie Magnussens arbejde handler om at ruste børnene på Børne- og Ungehemmet Skovgården til at kunne deltage i hverdagsaktiviteter med deres jævnaldrende. De skal helst føle, at de er en del af et helt almindeligt ungdomsliv

FOTO: SOFIA BUSK

5

OK26: Det går vi til forhandlingerne med

Socialpædagogernes Hovedbestyrelse har udtaget de krav, som vi går til forhandlingsbordet med, når der skal forhandles nye overenskomster for offentligt ansatte socialpædagoger til foråret

6

Sammen om ny teknologi

En ny værktøjskasse fra Fremfærd-projektet 'Sammen om ny teknologi' giver hjælp til, hvordan I indfører ny teknologi på arbejdspladsen

14

Dit forbund

Med tre indsats fra Socialpædagogernes karriererådgiver har Kamil Hansen fundet vej ind på et nyt spor i sit arbejdsliv

30

Guide

Husker du at registrere voldsomme hændelser? Få fem pointer, du bør kende i forhold til registrering af vold og trusler

34

Springet

Socialpædagogernes Fagpolitisk Uddannelse har styrket Thorbjørn Kaels' evne til at ramme plet med sit budskab

FOTO: SOCIALPÆDAGOGERNE

OG PRISEN GIK TIL ...

Til daglig er Charlotte Nedergaard Pedersen leder ved Mestringsenheden i Hedensted Kommune. Nu kan hun også skrive prismodtager på sit CV. Torsdag den 30. oktober blev hun hædret med Socialpædagogernes Lederpris 2025. 'Du er nysgerrig, faglig og nærværende. Du gør en forskel – for medarbejderne, for borgerne og for den ledelse, der sker på det socialpædagogiske område'. Sådan lød det fra Socialpædagogernes formand, Benny Andersen, da han overrakte hende prisen på Socialpædagogernes Lederkonference i Nyborg. X

Ny Masterclass for ledere

I 2026 lancerer Socialpædagogerne et nyt tilbud: 'Masterclass', som henvender sig til ledere og mellemledere. Hver Masterclass varer en time og består af et fagligt oplæg fra en ekspert inden for ledelse efterfulgt af en spørgerunde, hvor deltagerne kan stille spørgsmål og få perspektiver på egen praksis. **Den første Masterclass afholdes 23. januar 2026.** Her underviser Anders Trillingsgaard, ph.d., autoriseret psykolog og ledelsesrådgiver. Masterclass giver ledere faglige input i en travl hverdag – og åbner op for direkte dialog med oplægsholderen. X

Den danske model bygger på, at vi forhandler det, I medlemmer ønsker. Vi indsamler krav, vi forhandler, og vi skaber resultater. Sådan skal det også være, når det gælder ret til frihed ved børns sygdom. Det skal politikerne ikke gamble med.

— **Benny Andersen**, formand for Socialpædagogerne – i en høring på Christiansborg 4. november

Få gratis kalender som medlem

Socialpædagogernes medlemskalender 2026 er gratis og kan hentes enten på dit kredskontor, hos din TR eller til et af vores medlemsmøder. X

Se her, hvordan du får fat i kalenderen i netop din kreds: sl.dk/kalender2026

Faglige arrangementer i 2026

Faglige konferencer:
2. marts
13. april
16. september
24. november

Fagligt webinar
2. juni

Landskonferencen for plejefamilier
27.-28. maj

Lederkonferencen
27. oktober

Se, hvad vi går til forhandlingerne med

Socialpædagogernes Hovedbestyrelse har udtaget de krav, som vi går til forhandlingerne med, når der skal forhandles nye overenskomster for offentligt ansatte socialpædagoger til foråret. Socialpædagogernes krav falder inden for seks kategorier:

1. Løn

Hovedprioriteten er at forbedre socialpædagogers realløn – altså at lønnen stiger mere end priserne.

2. Pension

Pensionsbidraget skal hæves – og socialpædagoger skal frit kunne vælge, om pension over 15 pct. skal gå til løn, frihed eller pension.

3. Bedre arbejdsmiljø og kompetenceudvikling

Arbejdsgivers pligt til at sikre et godt arbejdsmiljø skal tydeliggøres. Også retten til kompetenceudvikling, efter- og videreuddannelse og supervision står højt på listen.

4. Forbedrede vilkår for TR og AMR

Socialpædagogerne rejser krav om forbedrede vilkår for TR og AMR – og krav om tillæg til AMR.

5. Fokus på seniorer

Bedre muligheder for at lave senioraftaler, flere seniordage – og mulighed for at konvertere seniorbonus til frihed.

6. Dit familieliv

Krav om bedre vilkår for omsorgsdage og om, at antallet af dage, man har ret til barns sygedag med fuld løn, øges. X

HAR VI ET FÆLLES SPROG FOR KUNSTIG INTELLIGENS?

DENNE UDGAVE AF SOCIALPÆDAGOGEN kan du blive klogere på kunstig intelligens – eller AI – og på, hvordan det kan bruges i det socialpædagogiske arbejde. AI-værktøjerne udvikler sig i disse år så hurtigt, at det kan være svært at følge med. Vi hører om AI i medierne, taler om det over aftensmaden og nok også på mange af jeres arbejdspladser. AI er noget, vi skal forholde os til. Men har vi som socialpædagoger overhovedet nået at udvikle det fælles sprog, vi skal bruge til at tale om, hvordan AI kan styrke vores faglighed uden at erstatte den? Det tror jeg ikke.

Den socialpædagogiske faglighed kan og skal aldrig sættes på algoritme. Teknologien tilbyder os et sæt værktøjer, som sikkert kan gøre den administrative hverdag nemmere og måske udvikle samarbejdet med borgerne. Men at bruge de nye redskaber med kritisk sans og fornuft kræver høj socialpædagogisk faglighed.

En algoritme er ikke ufejlbarlig. Et AI-svar kan indeholde faktuelle fejl, forældede tilgange eller bygge fordomme. Der kan være ligestillingsmæssige slagsider og etiske gråzoner. Vi skal kunne tale om, hvordan vi bruger de nye teknologier fagligt og etisk ansvarligt.

Mange socialpædagoger er allerede i front og udvikler løsninger. Nogle af dem kan du møde her i bladet. Andre føler sig ikke klar til at hoppe på et teknologisk højhastighedstog, der buldrer afsted. For begge grupper gælder det, at vi skal være gode til at uddanne og sætte rammer, som gør det nemmere at eksperimentere fornuftigt og med respekt for fx borgerens privatliv.

Vi skal for alvor i gang med samtalen om, hvordan kunstig intelligens kan styrke både den socialpædagogiske praksis og arbejdsmiljøet på vores arbejdspladser. Og den samtale skal vi tage på et fælles sprog og med fælles begreber. For ny teknologi skal ikke bare være smart, den skal gøre en forskel for mennesker. X

Tina Lai Holmgaard
forbundskasserer Socialpædagogerne

FOTO: METTE OVGAARD

MAGASIN

VI V E magasin

TEMA

Unge

Ensomhed trækker spor langt ind i voksenalivet

Langvarig mobning i folkeskolen førte til mange års dyb ensomhed for Line Broth. I dag arbejder hun for, at unge tør tale højt om det, der er svært.

» Fridagsjob øger unges chancer i livet

Stå over flere kommuner giver fridagsjob udvalgte unge vigtige kompetencer.

» LGBT+-elever føler sig utrygge i skolen

Engagementer og energier regner mod mobning af LGBT+-elever.

November 2025

Rusmidler på mobilen

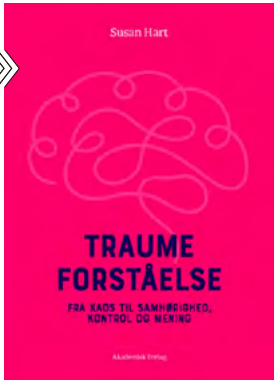
Unge har brug for dialog og opbakning, når rusmidler fylder for meget i deres hverdag. Med et nyt online værktøj bliver du klædt på – som fagperson, plejefamilie eller forælder – til at tage de svære, men vigtige snakke.

Du finder værktøjer på stoffer.cfdp.dk

BOG

Traumeforståelse

Hvordan lever traumer videre i kroppen og sindet – længe efter at faren er drevet over? I sin nyeste bog her giver Susan Hart et indblik i, hvordan traumer sætter sig i nervesystemet, former vores adfærd – og hvordan kroppen husker det, sindet ikke kan bære alene. Bogen beskriver, hvad psykiske traumer er, hvordan de påvirker os, og hvad der skal til for at skabe forandring og heling. Med afsæt i teori, klinisk erfaring og fem menneskers historier udfolder bogen traumets mange ansigter – fra flashbacks og følelsesløshed til dissociation og relationelle sår. X

'Traumeforståelse' af Susan Hart, Akademisk Forlag, 249,95 kr.

BOG

Diagnoser i børnehøjde – Bertel har ADHD

Bertel går i 2. klasse – og har svært ved at sidde stille, finde ro i kroppen og styre sine impulser. Han bliver udredt for ADHD, møder psykiater og psykolog, prøver medicin og begynder i terapi – og ellers er han fuldstændig som ethvert andet barn. Bogen er skrevet som en fagbog for børn – og sætter ord på, hvordan det er for et barn at have ADHD. Den egner sig særligt som højt læsning for de fem-otteårige – som afsæt for gode samtaler mellem børn og voksne. X

'Diagnoser i børnehøjde – Bertel har ADHD' af Julie Ertman Nørkær Lundsgaard, Dreamlitt, 149,95 kr.

Værktøjer

Sammen om implementering af ny teknologi

Det kan lyde enkelt at indføre ny teknologi. Men al erfaring viser, at det er både komplekst og krævende. Med en ny værktøjskasse udviklet i Fremfærd-projektet 'Sammen om ny teknologi' får I hjælp til, hvordan I bedst indfører ny teknologi på arbejdspladsen. De fire værktøjer handler om hhv. afklaring, værdi, kortlægning og udrulning – og består af et sæt enkle metoder og spørgsmål, der kan hjælpe jer i gang med at tænke og handle klogt, når ny teknologi skal indarbejdes i praksis. X

Find værktøjerne på vpt.dk/projekt/sammen-om-ny-teknologi

6

2025 DECEMBER #6 /// Socialpædagogen

On

vi taler om skærmen

Digital trivsel

Specialskole

Dine kolleger har givet dig et forspring...

100

...så du nemt kan undervise børn og unge på specialområdet i digital dannelse.

Det er nemlig specialklasselærere, der har været med til at udvikle On's undervisningsforløb til specialområdet. Hvorfor? Fordi vi ved, at børn og unge med autisme, ADHD eller kognitive funktionsnedsættelser kan have brug for ekstra støtte til at begå sig online.

Find materialerne på

on-skole.dk/specialomraadet

Gratis materialer

Sammen om digital dannelse

Red Barnet

BØRNS VILKÅR

MEDIERÅDET FOR BØRN & UNGE

Center for Digital Pædagogik

Bo Hejlskov:

SOCIALPÆDAGOGER SKABER RAMMERNE FOR, AT MENNESKER KAN LYKKES

Mød manden bag den måske mest udbredte tilgang blandt socialpædagoger.
Læs historien, der gemmer på en 2.000 år gammel diskussion om, hvordan vi forstår mennesket.

En historie, som for **Bo Hejlskov** startede i en kælder i Silkeborg

RET ER 2004, og Bo Hejlskov er lige begyndt at uddanne socialpædagoger i Low Arousal. Metoden, der skal nedbringe magtanvendelser og skabe mere ro i arbejdet med mennesker med autisme og kognitive funktionsnedsættelser.

Han forestiller sig, at udbredelsen af metoden nok vil tage to-tre år – en forholdsvis simpel opgave. For de fleste magtanvendelser sker jo ikke, fordi folk vil skade andre, tænker Bo Hejlskov. De sker, fordi vi ikke ved, hvad vi ellers skal gøre. Ergo skal medarbejderne bare have nogle værktøjer til at håndtere konflikter.

Men virkeligheden modsiger ham.

– Det var som at besøge en Volvo-fabrik, hvor nogle gik rundt og lavede Ferrarier, siger Bo Hejlskov.

For rundt om på de socialpædagogiske arbejdspladser møder han personale, der arbejder side om side, men med helt forskellige forståelser af borgerne. Nogle tror på belønning og straf – andre på relationen som styringsredskab.

Og det står hurtigt klart for Bo Hejlskov, at metoden ikke kan slå igennem for alvor, hvis man ikke har det samme udgangspunkt.

Det handler om menneskesyn

Bo Hejlskov begynder at forstå, at Low Arousal ikke blot er en metode til konflikthåndtering – den bygger på et helt menneskesyn. En måde at se på adfærd som kommunikation, ikke som modstand. En tilgang, der passer lige ind i den socialpædagogiske faglighed.

Erkendelsen bliver startskuddet til Bo Hejlskovs livslange arbejde med Low Arousal, som han holdt oplæg om sidst i november på Socialpædagogernes faglige konference om sanseintegration og socialpædagogisk praksis.

Arbejdet med metoden har ført ham rundt i hele Norden, involveret ham i forskningsprojekter og af-født utallige bøger, der lige nu fylder hylderne på hans kontor i Malmø, hvor han med sigende præcision gennemgår sit liv og den unægtelige sammenhæng, der er mellem ham og metoden. Og som trækker tråde helt tilbage til hans barndom.

Mennesker i kælder

Bo Hejlskov voksede op i Silkeborg i et hus med en kælder, der ikke kun blev brugt til opbevaring.

– Jeg voksede op med det, samfundet dengang ville kalde mærkelige mennesker i kælderen, fortæller han.

Hans frikirkelige forældre drev nemlig et halvvejshus. Her boede mennesker, der var på vej ind eller ud af misbrugsbehandling. De fleste boede der i et års tid.

– Det var slet ikke mærkeligt for os børn. Vi vidste, at der boede nogen nede i kælderen, der havde det svært. Sådan var det bare, siger Bo Hejlskov.

Han husker særligt en mand fra Fredericia, der havde fået en dom for indbrud. Han skulle i fængsel i et år og derefter starte i misbrugsbehandling. Indtil da boede han hos familien Hejlskov og skulle møde på politistationen i Fredericia én gang om ugen.

Men i Fredericia fristede alkoholen og det dårlige selskab. Han frygtede at falde i igen, hvis han ikke havde en god grund til at holde sig ude af problemer. Han spurgte derfor, om han måtte tage Bo Hejlskovs fireårige lillebror Claus med som en slags sikkerhed. Hvis han havde ansvaret for drengen, ville han ikke drikke.

Det indvilgede Bo Hejlskovs forældre i, så hver fredag tog lillebroren med manden til Fredericia. Og det virkede.

– Mine forældre havde stor tillid til folk. Og de levede efter den overbevisning, at hvis man giver folk et ansvar, så vokser de ofte med det.

I barndomshjemmet lærer Bo Hejlskov, at mennesker ikke er dårlige eller onde, når de fejler. De mangler bare forudsætninger. Og når de får støtte – ægte støtte, ikke kontrol – så kan de fleste rejse sig igen.

Et hjem bygget på ligeværd

Mange år senere kan Bo Hejlskov se, hvor grundlæggende barndommen har præget hans menneskesyn.

– Jeg er før blevet spurgt, om vi børn ikke havde taget skade af at vokse op med misbrugere i kælderen. Jeg kiggede rundt på mine søskende og sagde: Nej, vi lever faktisk alle sammen af det.

Hans søster har arbejdet med misbrugsbehandling, hans bror er forstander på en af Danmarks største ungdomsinstitutioner – og Bo Hejlskov selv bruger barndommens erfaringer som fundament for sit psykologiske arbejde.

– Jeg så jo, at de mennesker i kælderen gjorde deres bedste. Men de havde brug for støtte, for at det kunne fungere. Og det er grundtanken i alt, hvad jeg har lavet: Mennesker gør det bedste, de kan, ud fra de forudsætninger, de har, siger han.

Han oplever også, hvordan samfundet uden for kælderen behandler disse mennesker anderledes.

Bo Hejlskov Elvén

• Født i 1965 i Rødskærbro og voksede op i Silkeborg.

• Autoriseret psykolog med mange års erfaring som konsulent, underviser, foredragsholder og forsker.

• Forfatter til en lang række bøger, specielt om Low Arousal.

• Har udbredt Low Arousal i Danmark og har været med til at udforme store dele af metodens videnskabelige grundlag.

Barndommen

Bo Hejlskov er vokset op med forældre, hvis menneskesyn har præget ham:
– De levede efter den overbevisning, at hvis man giver folk et ansvar, så vokser de ofte med det.

– Når de flyttede fra os, skulle de have hjælp af det offentlige. Men hjælpen kom altid med betingelser. Man skulle leve op til krav for at få støtte. Og det var jo netop det, de ikke kunne, siger han.

Den uretfærdighed sætter sig dybt. Bo Hejlskov lærer, at ligeværd ikke handler om at give alle det samme, men om at give folk det, de har brug for.

Det syn bliver senere en del af Low Arousal-tilgangen – og er måske en af årsagerne til, at metoden vækker så stærk genklang hos socialpædagoger. For det socialpædagogiske fag handler i høj grad om at skabe de forudsætninger, der gør, at borgeren kan lykkes.

Fra industri til Low Arousal

Som ung arbejder Bo Hejlskov ti år i industrien – på et trykkeri, en plastfabrik og forskellige produktionssteder.

Men en dag får han diagnosen Menières sygdom – en lidelse i det indre øre, der forstyrrer balancen og gør det meget svært at arbejde fysisk. Han må finde en ny retning.

Han begynder derfor at læse psykologi på universitetet. Allerede fra første semester kredser hans opgaver om, hvordan samfundet behandler mennesker med kognitive vanskeligheder – og hvilke rettigheder vi tager fra dem. Han bliver særligt optaget af magtanvendelser – de steder, hvor menneskerettighederne oftest glipper.

Efter studiet etablerer Bo Hejlskov PsykologCompagniet sammen med en kollega. I begyndelsen handler arbejdet mest om neuropsykologiske udredninger.

Da ungdomssanktionen – en alternativ straf til ubetinget fængsel for unge kriminelle – træder i kraft i 2001, får han travlt. Kravet om hurtige udredninger af unge lovovertrædere fylder kalenderen. Men snart kommer der opfølgende spørgsmål fra institutionerne, der modtager de unge:

– De ringede og spurgte: 'Hvad skal vi gøre, når borgeren kaster med møbler? Hvordan håndterer man de voldsomste konflikter?' Og det anede vi jo ikke, vi var bare psykologer, fortæller Bo Hejlskov.

Men den unge psykolog beslutter sig for at finde ud af det.

Han får en deltidsstilling ved Videnscenter for Autismen. Her tager søgningen for alvor fart, og inden længe støder han på Andy McDonnell – en psykolog fra England, der har udviklet en metode til konflikthåndtering: Low Arousal.

Metoden fra London

Bo Hejlskov opdager hurtigt, at McDonnells tilgang er stærk i praksis, men svag i teori. Metoden er

Forankring
Som den mand, der har oversat metoden Low Arousal til skandinavisk kultur og forankret den i en socialpædagogisk kontekst, har Bo Hejlskov stor betydning for socialpædagogers praksis i dag.

udviklet ud fra erfaring, men uden et teoretisk fundament. Her ser han sin chance.

– Jeg kom fra neuropsykologien og selvbestemmelse-teorien. Så jeg satte ord og teori på metoden, forklarer han.

Det bliver begyndelsen på Low Arousals danske rejse. Bo Hejlskov bringer metoden hjem, oversætter den til skandinavisk kultur og forankrer den i en socialpædagogisk kontekst.

I 2004 møder han et felt i Danmark, der hungrer efter nye perspektiver. Han oplever, at bostederne er pressede af et højt antal magtanvendelser.

Men Bo Hejlskov opdager hurtigt, at ændring ikke sker gennem instruktion. Low Arousal handler ikke kun om at undgå konflikter. Det handler om at ændre den tanke, der går forud for konflikten – at tro på, at mennesker gør det bedste, de kan, når de kan.

Det forkerte udgangspunkt

Da Bo Hejlskov begynder at undervise i Low Arousal på danske bosteder, er hans udgangspunkt, at arbejdet handler om at give medarbejderne bedre redskaber.

Men han opdager hurtigt, at problemet ligger et andet sted.

– Jeg troede, at hvis jeg gav folk værktøjer til at håndtere konflikter, så ville de bare sige, ’ej, hvor fedt, tak for det’. I stedet brugte jeg det meste af tiden på at forklare, hvorfor vi overhovedet skulle gøre det her.

Trods Bo Hejlskovs ihærdighed er det, som om metoden ikke får et fast tag i feltet. På mange arbejdspladser mangler en fælles pædagogisk retning. Og når presset stiger, vender medarbejderne tilbage til de gamle reaktionsmønstre.

Der mangler noget: et fælles menneskesyn, der tilskriver, at mennesker gør deres bedste. Og det menneskesyn skal hele organisationen indrettes til at understøtte.

To verdensanskuelser

I de følgende år bliver Low Arousal en fastere del af den socialpædagogiske metodebrug i Danmark. Men alligevel oplever Bo Hejlskov, at den sidste brik stadig mangler at falde på plads. Hvad er det, der står i vejen for det fælles udgangspunkt – det fælles menneskesyn?

Det fører Bo Hejlskov tilbage til England, hvor Andy McDonnell nu er blevet professor i Birmingham. I fællesskab starter de to psykologer et forskningsprojekt, hvor de identificerer to grundlæggende verdensanskuelser:

Den ene siger, at mennesker gør deres bedste, ud fra de forudsætninger, de har.

Den anden siger, at mennesker er egoister, der skal styres gennem regler og konsekvenser.

De to syn eksisterer side om side i menneskets natur – og i personalerummet på ethvert bosted. Og netop her udspiller sig det, Bo Hejlskov kalder verdens ældste pædagogiske debat.

– Vi må tage os af de svage, men vi må også smide de dumme ud, forklarer han.

Spørgsmålet blev allerede diskuteret for 2.000 år siden, da Platon beskriver diskussionen mellem Sokrates og Adeimantos: Er mennesket godt af natur – eller bliver det godt gennem kontrol?

Når menneskesynet bliver metode

Her går det op for Bo Hejlskov, at han hele sit liv har stået på samme side som Sokrates: Mennesker er så gode, som de kan være. Og han er gået ud fra, at det også gjorde sig gældende hos andre mennesker.

Men pludselig giver alle konflikterne i personalerummene mening. Alle spørgsmålene om, hvorfor man skal bruge Low Arousal. Det er nemlig ikke alle, der står på samme side.

– Jeg troede, det handlede om, hvad vi gør. Men det handler om, hvordan vi tænker om det, vi gør. Low Arousal er i sig selv bare en metode til konflikthåndtering. Men den bygger på et vigtigt menneskesyn. Og det giver ikke mening at bruge metoden, hvis man ikke deler det syn, siger han og fortsætter:

– Når ledelse og medarbejdere tror på, at mennesker gør deres bedste, skaber de rammer, hvor både borgere og ansatte trives. Organisationen bliver nødt til at have en holdning. Det er ikke nok, at det er op til den enkelte socialpædagog.

I dag oplever han, at ledelsen mange steder i højere grad bakker op om at skabe en fælles tilgang. Det giver håb – og det giver mening.

Socialpædagogens særlige evne

Når Bo Hejlskov skal forklare, hvad socialpædagoger kan, peger han tilbage til barndommen i Silkeborg. Socialpædagoger kan – ligesom hans forældre – skabe rammer, hvor mennesker kan lykkes med det, de har svært ved.

– Min grundlæggende definition på socialpædagogik er at få folk til at gøre noget, de ellers ikke ville have gjort, uden at det føles som tvang. Det handler om at give følelsen af selvbestemmelse, siger han – og un-

derstreger, at selvbestemmelse ikke er et abstrakt begreb, men en følelse. Og det er noget, vi alle oplever på den ene eller anden måde:

– Tænk på, hvordan det føles at køre bil. Du kører efter stregerne på vejen. Der er ofte en GPS, der viser vej for dig, og du er på vej mod arbejde eller andre steder, du ikke selv vælger. Alligevel føles det som en situation, hvor du helt selv bestemmer, siger han og fortsætter:

– Selvbestemmelse er følelsen af, at jeg kan bestemme over mit eget liv inden for nogle rammer. De mennesker, vi sender socialpædagoger ud til, kan ikke selv se rammerne. Men socialpædagoger kan skabe dem på en måde, så personen føler, at han/hun bestemmer selv.

Det er den socialpædagogiske kunst: at give mennesker oplevelsen af frihed og selvbestemmelse, selv når rammerne er faste.

Derfor er den socialpædagogiske faglighed et naturligt hjemsted for det menneskesyn, Bo Hejlskov selv kæmper for. Her ved man, at forståelse skaber udvikling, og at udvikling kræver tryghed.

– Low Arousal handler i bund og grund om at skabe forudsætninger for at lykkes. Og det er præcis det, socialpædagoger er bedst til.

Verdens ældste pædagogiske debat

Efter årtier med undervisning, forskning og formidling står Bo Hejlskov i dag som en af de mest udbredte stemmer på det specialiserede socialområde.

Men selv er han mere beskeden. Kampen mellem de to menneskesyn har varet i over 2.000 år, og tovtrækkeriet er langt fra ovre. Det kommer bare i bølger.

– Jeg har ikke udrettet nogen uovertruffen gerning. Jeg deltager bare i verdens ældste pædagogiske debat, siger han.

Og Bo Hejlskov fortsætter arbejdet – det bevæger sig bare i nye retninger. Lige nu undersøger han, hvordan det fysiske miljø påvirker socialpædagogers måde at tænke om borgeren på – endnu et skridt i retning af at skabe bedre forudsætninger for, at mennesker kan gøre deres bedste.

Og når han ser tilbage på sit liv, hænger trådene sammen. Barndommens kælder, arbejdet i industrien, turen til London – alt fører frem til det samme: en dyb respekt for menneskers forsøg på at klare livet, selv når forudsætningerne er små.

For i sidste ende er det arven fra kælderen i Silkeborg, der stadig driver ham: Troen på, at mennesker ikke er deres problemer – de er deres forudsætninger. ×

TEKST
LEA
HOLTZE
///
FOTO
MARIA
HØY
HANSEN

KARRIERERÅDGIVNING

KAMIL HAR FÅET EN NY START PÅ SIT ARBEJDSLIV

Socialpædagog **Kamil Hansen** følte sig stresset og udbændt. Det var på høje tid at skifte retning, men afslagene på hans ansøgninger ville ingen ende tage. Med tre indsatser fra Socialpædagogernes karriererådgiver har han nu fundet vej ind på et nyt spor i sit arbejdsliv

HVORFOR spørger du ikke din fagforening? Kamil Hansen vendte og drejede vennens spørgsmål oppe i hovedet. Tja, hvorfor gjorde han egentlig ikke det? Der var næsten gået et år, siden den nu 42-årige socialpædagog sad inde på chefens kontor med tårerne trillende ned ad kinderne efter en periode med stress og dårlig søvn – og hvor han besluttede sig for, at det var tid til at skifte kurs.

– Som socialpædagog er arbejdet med mennesker min drivkraft. Men jeg følte mig drænet. Og hvad skulle jeg så gøre, hvis jeg ikke længere kunne arbejde med mennesker? Et sporskifte var helt afgørende for at bevare den evne og min arbejdsglæde i øvrigt, siger han.

Månederne gik, og Kamil søgte det ene job efter det andet. I desperation over ikke at blive kaldt til samtale gjorde han sit søgefelt bredere og bredere.

Og trods vennens råd om at søge job- og karriererådgivning, valgte han alligevel at søge et job mere på egen hånd – denne gang følte han sig helt sikker på i det mindste at komme til samtale.

– Det kom jeg ikke. Det var den sidste store mavepuster. Derefter ringede jeg til Socialpædagogerne. Og her mødte jeg jo praktisk taget kvinden i mit liv, griner Kamil Hansen.

Tre trin til jobbet
For dét opkald blev startskuddet til en tre-trins raket mod realiseringen af Kamils karrieredrømme.

Første skridt var at booke en samtale med fokus på job- og karriererådgivning. Her hjalp jobkonsulent PiaMaria Søgård Kamil med at afklare, hvilken retning han ville gå

Spar penge på julegaverne med PlusKort

zalando
10 %

CHANGE
LINGERIE
20 %

adidas
15 %

Deltag i PlusJulekalender.
Tilmeld dig på pluskort.dk
Der er præmier for mere end **130.000 kr.**

Se endnu flere rabatter og tilbud i PlusKort appen eller på pluskort.dk

Scan QR-koden
og tilmeld dig
PlusJulekalender!

SOCIALPÆDAGOGERNE **PlusKort.**

ud fra spørgsmål som: Hvad vil du tage med videre? Og hvad dræner dig i dit nuværende arbejde?

– Det bekræftede mig i de tanker, jeg allerede havde gjort mig, og det var virkelig rart, siger han.

Da Kamil Hansen kort efter spottede et job, der lige præcis matchede det karrierespor, han gerne ville ind på, bookede han en samtale mere med fokus på jobansøgningen – og sendte stillingsopslaget og sin ansøgning til PiaMaria.

– Hun roste mig for det, jeg havde skrevet om mine kompetencer, men forklarede, at jeg også skulle tale ind i den stilling, jeg søgte, og vise, hvordan jeg ville være i den. Hun lavede ligefrem et udkast, så jeg kunne se, hvad hun mente ud fra de kompetencer, hun kunne se, at jeg havde. Det var præcis den hjælp og støtte, jeg havde brug for, siger han og udbryder:

– Så blev jeg sgu kaldt til samtale. Kamil Hansen tog atter kontakt til

PiaMaria Søgård for nu at få rådgivning om jobsamtalen. Her fik han bl.a. råd om, hvordan han på en god måde kunne spørge ind til dele af jobbet, som han var i tvivl om.

– Hun mindede mig om, at det ikke kun handlede om, at jeg skulle sælge mig selv, men at jeg også skulle bekræftes i, at det var det rette job for mig, fortæller han.

De bedste råd fra Kamil
Kamil gik ud fra jobsamtalen med en god mavefornemmelse. Og ud af 114 ansøgere fik han lige præcis den besked, han havde drømt om.

– De tilbød mig stillingen. Solen skinnede, og fuglene sang ekstra højt den dag, siger han og tilføjer, at det ikke var lykkedes uden hjælp:

– PiaMaria samlede mig op lige dér, hvor jeg havde det rigtig svært. Samtidig var hun fagligt hamrende dygtig og havde

redskaberne til at få mig videre i den rigtige retning – og fulgte mig hele vejen trin-for-trin, siger han.

Nu, hvor Kamil Hansen kan se tilbage på hele forløbet, har han to råd til andre socialpædagoger, der står samme sted i arbejdslivet.

– Hvis du laver et sporskifte, har du ikke samme erhvervs erfaring at trække på som andre i ansøgerfeltet. Derfor kan det tage tid, og det tror jeg, at man skal acceptere – at det er en proces, der kan være hård. Og så skal man ikke være for stolt til at bede om hjælp og støtte der, hvor man kan. ×

Har du brug for inspiration?

Hvis du er på udkig efter nye veje i din karriere, så kan du hos Socialpædagogerne få inspiration til, hvordan du kommer videre i dit arbejdsliv.

Læs mere – og book karriererådgivning på sl.dk/job-og-karriere

Kunstig intelligens er for alle – også socialpædagoger

Det er der allerede. Så hvorfor ikke også kaste dig ud i det som socialpædagog? Både fagfolk og Socialpædagogerne anerkender, at kunstig intelligens – AI – snart er et vilkår også i socialpædagogers arbejde. Men mens AI måske kan lette skriftlige arbejdsgange og give nye pædagogiske redskaber, **kan det aldrig erstatte faglighed**

TEKST
BJARKE
HARTMEYER
CHRISTIANSEN
///
ILLUSTRATION
SIDSEL
SØRENSEN

ER DU MELLEM 40 og 50 år, kan du måske huske de ældre generationers reaktion på computerens indtog i 90'erne. Det var lidt, som når en nybagt forælder får smidt et spædbarn i hænderne for første gang og tænker 'hvad gør jeg? Hvad betyder alle de lyde? Og hvor trykker jeg for at stoppe det?'

Mens børn og unge på rekordtid lærte sig selv at manøvrere i Windows, downloade filer fra internettet og bruge alt+tab til lynhurtigt at skifte skærbillede fra computerspillet til skriveprogrammet, når en voksen gik forbi, måtte de lidt ældre fagpersoner konstatere, at rollerne var byttet om. Når det gjaldt EDB (som det hed dengang), var eleverne blevet lærerne og omvendt.

30 år senere står vi med en lignende udfordring. For få år siden var kunstig intelligens noget, de fleste

Det er min oplevelse, at vi generelt mangler et sprog for kunstig intelligens på vores områder, og det gælder både ledere og medarbejdere.

— Tina Lai Holmgaard,
forbundskasserer Socialpædagogerne

kun kendte fra science fiction. Men nu er AI her – og også blandt unge og voksne på socialområdet er kunstig intelligens ved at snige sig ind i mange arbejdsprocesser. Derfor er socialpædagoger og andre, der arbejder med mennesker, nødt til at sætte sig ind i det, mener lektor på IT-Universitetet Ida Schrøder.

– I stedet for at tænke 'shit, vi ved ikke en skid om det', så gå til det som et læringsprojekt. Hvis man ikke aner, hvad de unge laver med chatbots, kan man dykke ned i det sammen med dem og lære af det i fællesskab, lyder det fra forskeren, der har brugt fire år på at undersøge udviklingen og brugen

af algoritmer i den offentlige sektor i forskningsprojektet Algoritmer, Data og Demokrati.

– Socialpædagogerne kan fx bruge AI-teknologier som et fælles tredje i relationsarbejdet med borgerne, siger hun.

AI kan beskytte

Socialpædagog Kasper Lorentzen, som har arbejdet med velfærdsteknologi i 25 år, er enig.

Ud over sit socialpædagogiske arbejde underviser han i brugen af kunstig intelligens, og ligesom Ida Schrøder mener han, at det er et vilkår i socialpædagogers >>>

arbejde. Derfor opfordrer han sine fagfæller til at kaste sig ud i det.

– Bare gå i gang. Begynd med noget helt ufarligt – bed fx ChatGPT om at skrive en joke, rette en tekst igennem for stavfejl eller lave en konfirmationssang for at lære den at kende, siger han og fortæller, hvordan han selv bruger kunstig intelligens aktivt i sit arbejde med unge på Autismecenter Guldborgsund.

– Jeg bruger det til at forberede mig, når jeg skal tale med en borger med særinteresser. Så kan jeg hurtigt få en liste med de ti vigtigste ting og bruge det til at skabe en relation. Men det sjoveste er at bruge det sammen med borgerne. Jeg arbejder fx med en ung pige,

der er meget selektivt spisende og har en PDA-profil (ekstrem kravundgående adfærd, red.). Sammen har vi bedt ChatGPT, som hun bruger i forvejen, om 100 retter med de ingredienser, hun godt kan lide, siger han.

Relationen er det vigtigste

Selvom det er sjovt, er Kasper Lorentzen opmærksom på kun at inddrage kunstig intelligens, når det understøtter hans socialpædagogiske arbejde – som når han bruger det til at beskytte sin egen relation til borgerne. Fx spurgte han sammen med pigen ChatGPT, om det er sundt udelukkende at spise slik. Da den svarede, at det er en dårlig idé, accepterede hun

det, mens hun formentlig var blevet vred, hvis han selv havde sagt det.

– På den måde bliver byrden løftet af mine skuldre, så det ikke går ud over vores relation, siger han.

Kasper Lorentzen er altid gået eksperimenterende til værks som socialpædagog. Derfor bruger han også kunstig intelligens til ting, der nok vil være fremmed for eller måske provokere mange – fx at hjælpe borgere med at oprette en avatar (en digital figur) til at chatte med gennem Virtual Reality eller lave AI-genereret musik.

– Forleden fik vi Suno (et program, der laver musik gennem kunstig intelligens, red.) til at lave en sang, der handlede om en af borgernes egne interesseområder. Det giver noget til hendes identitet, og hun blev meget glad af at høre sin egen sang. Det hjælper hende også med syntaksforståelse (evnen til at forstå betydningen af ordrækkefølgen i en sætning, red.), og det har et sensorisk aspekt med melodi og rytme. Vi husker bedre, når noget bliver sunget, siger han.

Problem – eller løsningen?

Spørgsmålet er altså ikke, om man som socialpædagog skal bruge kunstig intelligens, men hvordan man gør det. Her er det som fagperson afgørende at se AI som en teknologi som alle andre og ikke en selvstændig aktør, mener lektor Ida Schrøder.

Mens dommedagsscenarier med dræberrobotter, Big Brother-overvågning og maskinens totale dominans over mennesket stadig slynges rundt i debatten om AI, ligger udfordringerne for socialpædagoger et helt andet sted, vurderer hun.

– Når det gælder socialpædagogisk arbejde og relationen mellem menneske og teknologi, skal vi hu-

DEFINITION

Hvad er kunstig intelligens?

Kunstig intelligens (AI) er en samlet betegnelse for computers evne til at **løse opgaver, der normalt kræver menneskelig intelligens**. Det kan fx være at forstå og bruge sprog, genkende billeder, programmere eller træffe beslutninger.

AI opstod som forskningsfelt i 50'erne, men der skulle gå 70 år, før almindelige mennesker aktivt begyndte at bruge kunstig intelligens. **I 2010'erne gik udviklingen ind i en ny fase med fokus på sprog**. Det førte til kæmpe fremskridt, og i 2022 blev ChatGPT tilængelig for hele verden – en AI-chatbot trænet på enorme mængder tekst.

De store sprogmodeller som ChatGPT er ikke trænet på faste regler, men på kæmpe mængder af tekstdata. Ved at analysere disse data har de lært at genkende mønstre, og **når de får nok information, kan de skabe nyt indhold, der føles originalt – og som nogle gange er usandt**.

Den type kunstig intelligens, der som ChatGPT skaber nyt indhold – tekst, billeder, musik eller video – kaldes **generativ AI**.

ske, at teknologien ikke er 100 pct. prædefineret, uanset om det er et sagssystem eller en chatbot, siger hun. Fordi teknologien formes af dem, der bruger den – og deres intention og rolle – har man som fagperson en stor betydning i forhold til at sætte retning og forme, hvordan kunstig intelligens skal udvikle sig.

Og, lyder det fra Ida Schrøder, her dækker AI over mange forskellige ting:

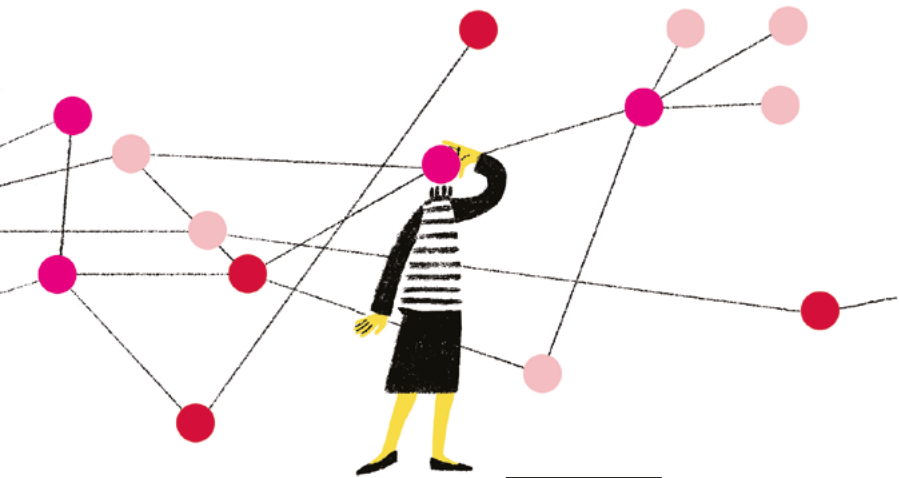
– Hvis man bruger en skala, der går fra 'kæmpe problem' til 'løsningen på alting', bliver det tydeligt, at vurderingen af det enkelte AI-redskab afhænger totalt af relationen og situationen, redskabet indgår i.

Fokus på praksis

På den ene side, siger Ida Schrøder, skaber nogle programmer baseret

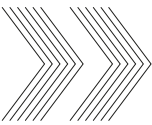
på kunstig intelligens massive problemer for blandt andre de teenagere, der bliver afhængige og oplever en forskydning af virkeligheden. På den anden side bruger

andre kunstig intelligens som behandling i form af fx terapi. Den dobbelthed genkender forbundskasserer i Socialpædagogerne Tina Lai Holmgaard. Som medlem

ORDBOG

AI:	Algoritme:	Chatbot:	Hallucinere:	Prompt:	Sprogmodel:
Artificial Intelligence, engelsk for kunstig intelligens.	En trin-for-trin opskrift, som en computer følger for at løse en opgave.	Et computerprogram bygget på en sprogmodel, som kan "tale" med dig og svare på spørgsmål.	Når en AI-chatbot opdigter falske informationer, herunder fakta og links til websider, der ikke findes.	Den tekst eller besked, du fx skriver til en chatbot eller AI-teknologier som Chat GPT.	Grundlaget for AI-redskaber, der forstår og skriver tekster som et menneske.

Bare gå i gang. Begynd med noget helt ufarligt – bed fx ChatGPT om at skrive en joke, rette en tekst igennem for stavfejl eller lave en konfirmationssang for at lære den at kende.

— **Kasper Lorentzen**, socialpædagog
Autismecenter Guldborgsund

af forretningsudvalget i Socialpædagogerne har hun det politiske ansvar for bl.a. AI på socialområdet – og fra medlemmerne hører hun både om udfordringer og muligheder ved kunstig intelligens.

– Et fagligt dilemma ser vi fx på autismeområdet, hvor AI af nogle kan opleves som ægte relationer – hvor AI er med til at forebygge ensomhed, omend relationerne er kunstigt skabt. Jeg er derfor meget optaget af, hvordan vi fagligt

forholder os til det univers. Hvad kræver det af den socialpædagogiske praksis? Og er der faldgruber, vi skal være fagligt opmærksom på? siger hun.

Vi skal huske faldgruberne
Selvom Tina Lai Holmgaard som udgangspunkt ser på kunstig intelligens med optimisme, peger hun som tidligere leder og ansvarlig for lederområdet i Socialpædagogerne også på et par bekymringer ved teknologien.

– Det er min oplevelse, at vi generelt mangler et sprog for kunstig intelligens på vores område, og det gælder både ledere og medarbejdere. Det kan gøre det vanskeligt at sætte rammerne for brugen af AI – og risikoen er utilsigtede konsekvenser. Fx oplever nogle ledere medarbejdere, der løber hurtigt med kunstig intelligens, fordi det optager dem – og det kan udfordre lederne i forhold til at sætte de nødvendige rammer, hvis de ikke selv har et sprog for og et overblik over området.

Hun påpeger derfor, at socialpædagoger – ligesom alle andre, der arbejder med mennesker – altid bør være bevidste om faldgruberne ved AI, fx i forhold til at man aldrig må gengive personfølsomme oplysninger.

Elefanten i rummet
En anden udfordring er ifølge Tina Lai Holmgaard den måde, de store AI-sprogmodeller er bygget op på:

– Man skal være opmærksom, når man prompter, fordi kunstig intelligens ligesom mennesker har forforståelser. Hvis man fx beder om at få et billede af en rengøringsassistent, vil det ofte være et billede af en kvinde. Og prompter man en succesfuld økonom, vil der

ofte komme et billede af en mand. Så en vigtig pointe i forhold til at anvende AI er også vores opmærksomhed på ligestilling, siger hun.

Og nu kommer vi så til den helt store AI-genererede elefant i rummet, når det handler om kunstig intelligens på arbejdsmarkedet: Kan kunstig intelligens erstatte socialpædagoger?

– AI kan i bedste fald optimere og effektivisere skriftlige arbejds-gange, men det kan aldrig erstatte faglighed, siger Tina Lai Holmgaard og bakkes op af lektor Ida Schrøder.

– Mennesker skal være subjektive, kreative og kunne reagere på meget subtile ting. Det pædagogiske arbejde er noget af det fineste relationelle arbejde, vi har. Og kunstig intelligens skal holde sig langt væk her, siger hun.

Kunstig intelligens i fremtiden
Kasper Lorentzen ser heller ikke AI som en trussel mod socialpædagogernes job, men tror dog, at kunstig intelligens kommer til at spille en større og mere gennemgribende rolle i fremtiden – også i den konkrete interaktion med borgerne, hvor den kan finde mønstre og afvigelser i adfærd.

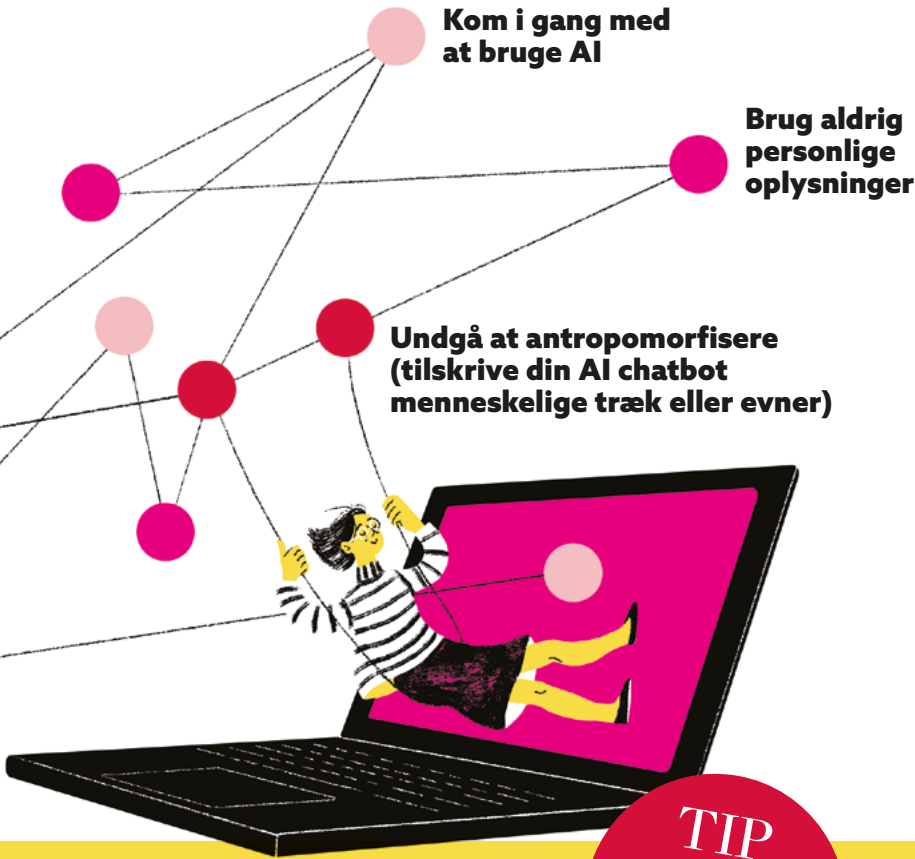
– Vi skal ikke have AI til at erstatte noget som helst. Men jeg tror, vi kommer til at bruge det til fx at optage samtaler med borgerne og understøtte os fagligt ved at analysere både det, der bliver sagt, intonationen, og hvad der sker mellem borgeren og socialpædagogen. Fx kan man forestille sig, at den opfanger, når borgeren tøver, fordi jeg måske presser for meget på. Så kan jeg lære af det og bruge det i min næste samtale med borgeren, siger han og understreger, at det kræver en AI-model i et

lukket system, der ikke sender oplysninger videre.

Så selvom enkelte faggrupper nok føler sig både åndet i nakken og overhalet af kunstig intelligens, kan socialpædagoger sove trygt i forvisning om, at maskiner ikke overtager deres arbejde – ligesom computeren heller ikke gjorde det i 90'erne. ×

Vær meget konkret, når du skriver dit prompt – altså beder din AI-chatbot om noget

Læs din kommunes politik og retningslinjer for AI

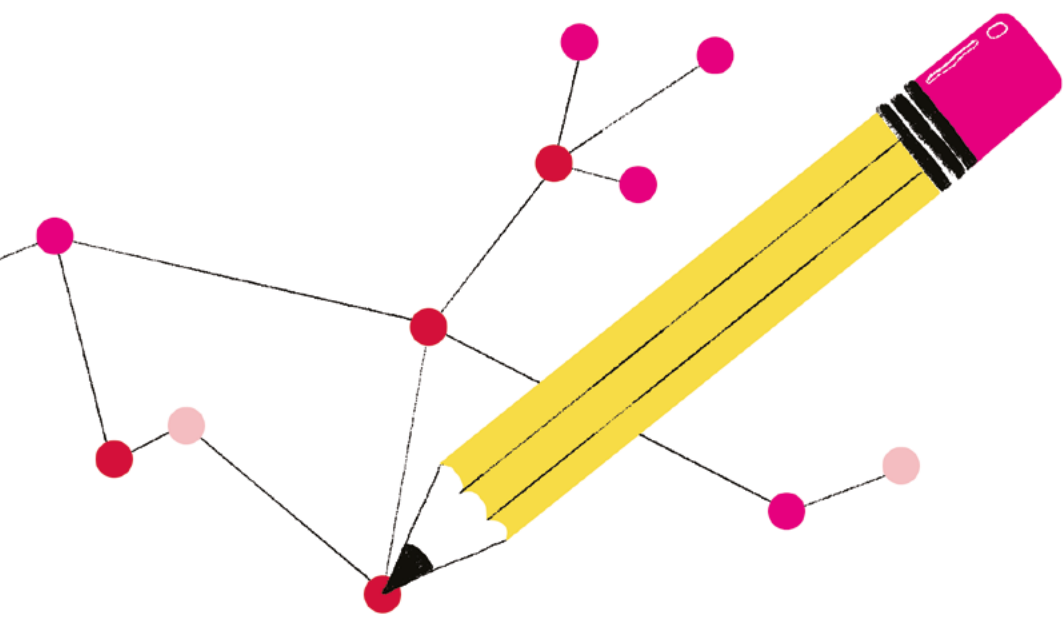

INSPIRATION

6 måder du kan bruge AI på:

Sproglige rettelser og forbedringer
Sørg altid for at dobbelttjekke, da AI-modeller ikke er fejlfri. Bed den om at angive kilder. | Oversæt svær tekst
Prøv fx at bruge AI til at oversætte et brev fra myndighederne til et mere tilgængeligt sprog, der kan gøre det lettere for udsatte borgere at forstå, hvad der står. | Faglig sparring
Prøv fx at diskutere et fagligt dilemma eller en pædagogisk teori. | Søgning på internettet
Du kan google mange ting, men AI-chatbots kan være bedre, især når du ikke søger efter noget enkelt og konkret. Prøv fx at skrive: 'Hvad adskiller Low Arousal fra anerkendende pædagogik?' | Idéer
Mangler du idéer til madlavning? Så tag et billede af dit åbne køleskab, upload det til AI-modellen, og bed den komme med idéer baseret på dine ingredienser. | Skab billeder
Skriv fx: 'Lav et foto af en lyserød zebra, der græder' eller 'lav et Van Gogh-maleri af en rumraket'. |
|---|--|--|--|---|--|

Husk: Du må aldrig bruge personfølsomme oplysninger, når du prompter.

COPILOT

AI er blevet Marias trofaste følgesvend

Som fællestillidsrepræsentant bruger Maria Boesen meget tid på skriftlige opgaver. Men hun har opdaget, at **kunstig intelligens gør arbejdet både lettere og hurtigere**

TEKST
BJARKE
HARTMEYER
CHRISTIANSEN
///
ILLUSTRATION
SIDSEL
SØRENSEN

DET ER BLEVET LETTERE for Maria Boesen at skrive nyhedsbreve til socialpædagogerne i Guldborgssund Kommune. Det er en af hendes kerneopgaver som tillidsrepræsentant – men som ordblind har hun altid kæmpet lidt med det skriftlige. Det har kunstig intelligens – eller AI – ændret på. For nu, hvor kommunens medarbejdere har fået adgang til at bruge AI i form af Microsoft Copilot, er det ikke længere så tungt for Maria at omsætte tanker til skrift. – Jeg bruger det til at tjekke nyhedsbreve, breve til politikere og

høringssvar igennem for stave-, grammatik- og kommafejl. Hvis man afleverer noget med fejl, mister man troværdighed, så det understøtter mig meget i min rolle som fællestillidsrepræsentant, fortæller hun. Maria er langt fra den eneste med skriveudfordringer, der bruger kunstig intelligens. **Mere end stavekontrol** Mellem 5 og 7 pct. af den danske befolkning er ordblinde i mindre eller større grad, og det er ikke tilfældigt, at mange i netop denne målgruppe hurtigt har taget den nye teknologi til sig. For selvom de

store sprogmodeller, som ChatGPT og Copilot bygger på, ikke er udviklet til det formål, skulle man næsten tro det. Ud over at rette korrektur kan de også give forslag til sproglige forbedringer, hjælpe med struktur og meget andet, som ordblinde kan have svært ved. Derfor er kunstig intelligens blevet en trofast følgesvend i Maria Boesens arbejde. – Jeg har sammen med de unge mennesker i et fritidstilbud lavet en indbydelse til lokalpolitikere til et valgarrangement. Her har jeg fået hjælp til at sætte det op med indledning, tid og sted og stile det til målgruppen, så det er interessant for dem, der skal læse det, fortæller hun.

Forskellen på generationer Udviklingen af AI går ekstremt hurtigt, og hver måned popper nye værktøjer op som svampe i en dansk efterårsskov. Det er guf for en, der som Maria Boesen er nysgerrig og kan lide at prøve nye ting. Fx bruger hun AI til at generere billeder som blikfang til både sine nyhedsbreve og private opslag på sociale medier. Men det er langt fra alle hendes kolleger, der deler hendes begejstring for den nye teknologi, fortæller hun.

– De yngre er mere nysgerrige på brugen af AI end de ældre kolleger, som bliver lidt mere skræmte af det. Min oplevelse er, at de tøver lidt med at bruge det, selvom mange – som jeg – godt kan have det svært med det skriftlige. Selvom man er god til relationer og til at tænke nye tanker, kan det være svært at skrive det ned, ligesom man kan være bange for at gøre noget, man ikke må. De unge derimod lærer at bruge det allerede i skolerne. Det er helt naturligt for dem, siger Maria Boesen. ×

ROBOT MED AI

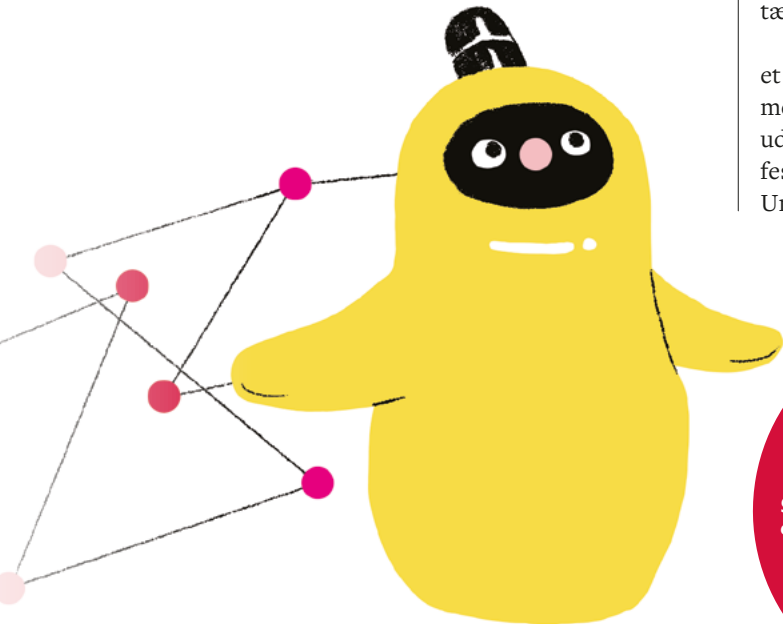
Hobbitten overgav sig til bamseroboter

Et forsøg med **japanske robotter** er måske en forsmag på en fremtid, hvor kunstig intelligens spiller en større rolle i det socialpædagogiske arbejde. På botilbuddet Hobbitten i Sæby blev skepsis vendt til accept

TEKST
BJARKE
HARTMEYER
CHRISTIANSEN
///
ILLUSTRATION
SIDSEL
SØRENSEN

DA SOCIALPÆDAGOG Janus Vingaard Friis og hans kolleger på Botilbuddet Hobbitten første gang hørte om LOVOT i 2022, var de skeptiske. LOVOT, en sammentrækning af ‘love’ og ‘robot’, er en japansk produceret, pingvinlignende robot, der via et kamera, avancerede sensorer og kunstig intelligens kan aflæse menneskers handlinger, reagere på dem og udvikle sin egen personlighed.

Men selvom forsøg med mennesker med demens viste lovende resultater, tvivlede medarbejderne på, at deres målgruppe ville have gavn af den. – Der var en sund skepsis. Mon vores beboere ville kunne forstå de her robotter? Men nogle gange sker der uventede ting, så vi besluttede os for at prøve det, fortæller Janus Vingaard Friis. Derfor blev Hobbitten en del af et større forsøg med LOVOT og mennesker med både autisme og udviklingshandicap drevet af professor Birthe Dinesen fra Aalborg Universitet.

LOVOT
er sociale robotter designet og fremstillet af det japanske firma Groove X. De er ikke godkendt til almindelig brug i EU endnu, men Aalborg Universitet har i samarbejde med Aalborg Kommune kørt flere forsøg med robotterne.

Botilbuddet fik to af de små bamseroboter, og i løbet af forsøget blev personalets skepsis afløst af nysgerrighed og accept.

Borgerne reagerede positivt – Folk overgav sig til dem, også fordi vi kunne se, at borgerne reagerede positivt. I løbet af de måneder, vi havde robotterne, begyndte flere af mine kolleger at gå ind og sige godmorgen til dem, fortæller Janus Vingaard Friis.

LOVOT kan genkende ansigter og husker, hvem der reagerer på dem, og hvem der ikke gør. Dermed søger de selv dem, der ønsker at interagere med dem. De reagerer også på berøring ved at udsende varme. Selv brugte Janus Vingaard Friis robotterne målrettet sammen med to borgere, som begge havde gavn af dem. – Den ene er en ung kvinde, der ligesom mange andre i vores målgruppe er bange for dyr og berøring. Men robotten var lige noget for hende. Hun blev så glad for den, at hendes forældre faktisk ville købe en til hende, siger Janus Vingaard Friis og uddyber:

– Robotten laver pludreløse, som hun tolkede som gråd. Så hun trøstede den, så den afgav varme. Vi anede ikke, at hun havde de behov, men det virkede meget instinktivt. Hun var blevet moster for nylig og kopierede tydeligvis den måde, familien var sammen med hendes lille nevø på: trøste, bære, holde. Efter forsøget måtte Hobbitten aflevere robotterne igen, og det ærgrer Janus Friis Vingaard. – De erstatter jo ikke varme hænder, men de kan give noget andet. Som socialpædagog kan jeg ikke sidde og kramme en borger hele dagen, men robotterne er født til at tilpasse sig borgerne, siger han. ×

Her vil de allerhelst være helt almindelige

En stor del af socialpædagog Julie Magnussens arbejde handler om at ruste børnene på **Børne- og Ungehemmet Skovgården** til at kunne deltage i almindelige hverdagsaktiviteter med deres jævnaldrende. Derfor cykler de store selv til fodbold – eller lærer at tage bussen til ju-jitsu, for det er vigtigt for dem at være en del af et helt almindeligt ungdomsliv

TEKST METTE MARIE HEINFELT /// FOTO SOFIA BUSK

Almindelig

Det er vigtigt, at børnene oplever, at deres hverdag og liv er så almindeligt som muligt. Selvom Skovgården er en behandlingsinstitution, skal børnene have en barndom med venner og fritidsaktiviteter. Derfor hjælper socialpædagog Julie Magnussen en af de unge – Tobias Johansen – med at finde rejsekort frem og komme afsted til dagens fodboldtræning.

Selvstændig

– Det er fedt at være selvstændig og kunne det, alle andre kan, siger Tobias Johansen, der er 14 år og bor på Skovgården. For ham betyder det rigtig meget at kunne mødes med sine venner til fodboldtræning og ikke være afhængig af, at de voksne kan køre en.

Skovgården

Børne- og Ungehemmet Skovgården er en behandlingsinstitution med to døgnafdelinger, en dagbehandlingsafdeling og en intern skole. På Skovgården bor der børn i alderen 6 til 17 år, der har oplevet omsorgssvigt og har alvorlige tilknytningsforstyrrelser.

Socialpædagogerne på Skovgården har fokus på leg, anerkendelse og struktur. Gennem genkendelighed og gentagelser bliver der skabt den tryghed, som er en forudsætning for, at børnene kan udvikle sig.

Skovgården har i anledning af sit 135-års jubilæum udgivet bogen 'At danse med børn', hvor forstander Hanne Dalsgaard, medarbejdere, børn, forældre og forskere fortæller om det socialpædagogiske arbejde, og hvilken forskel det gør for børnene.

Følelser

– Jeg går altså til ju-jitsu, ikke jo-jitso. Du hedder jo heller ikke Jolie, vel? siger Sarah Nielsen. Hun elsker at drille socialpædagog Julie Magnussen. De to har nemlig et særligt bånd, fordi Sarah flyttede ind på Skovgården bare en måned efter, Julie var begyndt at arbejde der. – Det er jo vildt at se den udvikling, Sarah har været igennem. Fra at være et lille barn, der havde rigtig svært ved at regulere sine følelser, til nu at skrive sine tanker og følelser ned i små breve, som hun smider ind under døren til vores kontor, når hun har brug for at sætte ord på det, der fylder, fortæller Julie Magnussen.

Struktur

Kl. 14 er der ro på Skovgården. Her bruger børnene en time på deres værelse. For Thais Andersen går tiden ofte med at sidde og producere musik på sin computer og lade op. – Strukturen er vigtig for børnene. De er her jo, fordi der er noget, de har svært ved. Og for dem alle sammen betyder gentagelser og genkendelighed rigtig meget. Trygge rammer giver nemlig rum til udvikling, siger socialpædagog Julie Magnussen.

Leg

Leg og humor er vigtige socialpædagogiske redskaber. Socialpædagog Julie Magnussen bruger legen aktivt til at skabe motivation og udvikling hos børnene. Hvis et barn fx ikke har lyst til at gå i bad, kan opgaven blive lettere gennem leg ved at tage tid på, hvor hurtigt man kan blive klar. Humor bruger hun til at skabe tryghed og løsne op i situationer, der ellers kan føles fastlåste eller svære.

Supervision

Et stærkt kollegialt fællesskab og supervision er afgørende for medarbejderne på Skovgården. Det giver rum til at dele de svære situationer, man kan stå i – og sige det højt, når man har brug for hjælp. – Det er en vigtig del af det socialpædagogiske arbejde at kunne mærke efter – både hos børnene og hos sig selv – og turde række ud, når man har en dårlig dag og har brug for støtte fra en kollega, siger Julie Magnussen.

Tillid

Sarah Nielsen har pisket æggehvider stive. Mon de er pisket nok til, at socialpædagog Julie Magnussen kan holde skålen over hovedet? – Jobbet handler jo rigtig meget om at vise børnene tillid – og vise, at man tror på, at de kan klare nogle ting selv, siger Julie Magnussen.

Aflæse

Julie Magnussens arbejde som socialpædagog på børnehjemmet handler i høj grad om at kunne aflæse, hvor barnet eller den unge er følelsesmæssigt og mentalt for at kunne tilpasse sin indsats. Nogle dage er der brug for at skrue lidt ned for kravene og i stedet give ekstra støtte og omsorg. – Mange af de børn og unge, vi arbejder med, kæmper med lavt selvværd. Og hvis vi stiller urealistisk høje krav, risikerer vi at forstærke følelsen af ikke at være god nok, siger hun.

Nervesystem

– Jeg tror, min største kvalitet som socialpædagog er min måde at have ro på. For det smitter, siger Julie Magnussen. For hende er det vigtigste arbejdsredskab et roligt nervesystem, for så har børnene noget at læne sig ind i, når de har svært ved at regulere sig selv. Og det er netop en af de ting, børnene på Skovgården kan have rigtig svært ved.

Snakke

På Skovgården lægger socialpædagogerne vægt på at være tilgængelige, så børnene og de unge ved, at de altid kan komme til dem, når noget er svært. Om aftenen, når de yngste sover, opstår der ofte tid og ro til de gode snakke i sofaen om alt det, der fylder, når man er ved at blive teenager.

Hjælp **familien Juhl** sikkert igennem december

Familien Juhl har brug for din hjælp frem til juleaften. Vær med i Alkas julekalender og se om du kan hjælpe familien.

Deltag på **alka.dk/jul**

Husk at du som medlem af Socialpædagogerne får **10 % rabat** på mange af de i forvejen billige forsikringer hos Alka.

SOCIALPÆDAGOGERNE

alka

Derfor skal du registrere voldsomme hændelser

Er du blevet skubbet, slået, spyttet på eller måske truet? Så er det vigtigt at få det registreret. Både for at forebygge, at det sker igen – og fordi det kan være relevant dokumentation i en evt. arbejdsskadesag. **Her er fem vigtige pointer, du bør kende i forhold til registrering af vold og trusler:**

Derfor er det vigtigt

Når I registrerer episoder med vold og trusler, får arbejdspladsen **vigtig viden, der kan bruges i det forebyggende arbejde**. Fx viden om, hvilken form for voldsomme episoder der er – og hvornår de finder sted. Registreringer synliggør de voldsomme hændelser og er med til at skabe større åbenhed omkring vold og trusler. Registrering er også med til at dokumentere de arbejdsforhold, der er – og kan være afgørende dokumentation, hvis en medarbejder bliver sygemeldt eller skal køre en arbejdsskadesag som følge af vold og trusler.

Hvilke hændelser bør registreres?

Alle voldsomme hændelser bør registreres – og her sonderer Arbejdstilsynet mellem fysisk og psykisk vold:

Fysisk vold omfatter angreb på kroppen som fx overfald, kvælningsforsøg, knivstik, slag, spark, skub, fastholdelse, benspænd, kast med genstande, bid, niv, krads og spyt.

Psykisk vold omfatter direkte trusler om vold som fx trusler på livet og trusler mod medarbejderens familie, venner eller ejendele. Psykisk vold er også krænkende adfærd som fx chikane, ydmygelser, diskriminerende udsagn og nedværdigende adfærd.

Registrér rigtigt

Det skal være nemt at registrere. På mange arbejdspladser er der papirkemaer eller elektroniske skemaer til registreringer – så spørg din leder eller arbejdsmiljørepræsentant, hvad I gør på din arbejdsplads. **Husk altid at få en kopi af din registrering.**

Hvis ikke du har mulighed for at udfylde et registreringsskema i situationen, så sørg for, at hændelsen er dokumenteret ved fx at sende en mail til din leder om, hvad der er sket. Det er vigtigt, at du orienterer din leder om, hvad der er sket – så vedkommende kan tage stilling til, hvad der skal gøres.

Små hændelser tæller også

Vold og trusler – selv i mild form – bør aldrig være en del af dit arbejde. Og selvom du tænker, at borgeren ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger, er det stadig vold, hvis du bliver skubbet, nevet eller tjattet til. Forskning viser, **at mindre alvorlige men hyppige hændelser kan have lige så stor betydning for udvikling af PTSD-lignende symptomer som enkeltstående og meget alvorlige hændelser**. Så vær konsekvent med at registrere alle hændelser.

Saml op på hændelserne

Det er vigtigt at samle op på og analysere registreringerne for at forebygge, at lignende hændelser sker igen. Det kan fx være en fælles opgave for arbejdsmiljørepræsentanten og lederen – **men det kan også være en god idé at drøfte registreringerne løbende på fællesmøder** for at generere fælles viden om: Hvor ofte oplever medarbejderne vold og trusler og i hvilke situationer? På hvilke tidspunkter sker det – og hvilken form for vold og trusler er der tale om?

No Isolation

Robotten, der forhindrer skolefravær

Læring og fællesskab for alle, selv ved kronisk fravær
Alle børn har ret til uddannelse og til at trives i skolens fællesskab. Mange børn i Danmark oplever udfordringer som langvarig sygdom eller angst, der kan føre til alvorligt fravær. Hos No Isolation arbejder vi på at løse denne udfordring: skolefravær.

Hvad er AV1?
AV1 robotten er en fjernundervisningsløsning, der gør det muligt for børn og unge at følge undervisningen hjemmefra. Den bygger bro mellem hjem og skole, styrker læring og sikrer, at eleven bevarer kontakten til både undervisning og det sociale fællesskab i klassen.

Hvordan fungerer AV1?
AV1 placeres på et bord i klasseværelset. Eleven kobler sig op på robotten hjemmefra gennem sin tablet/smartphone. Derfra kan eleven se, høre og deltage i klassen, som om han eller hun var til stede.

4k+
robotter
i Europa

17
lande

2.5k+
skoler

10k+
børn støttet

100k+
skoltimer

- Nøglefunktioner**
- **Live-forbindelse**
AV1 forbinder eleven med klasseværelset via kamera, mikrofon og højttaler, så de kan deltage uden at blive set.
 - **Interaktiv tilstedeværelse**
Eleven kan styre AV1's hoved, ændre udtryk og "række hånden op," hvilket skaber en følelse af reel tilstedeværelse.
 - **Skånsom ved træthed**
Et blåt lys aktiverer 'passiv tilstand,' så eleven kan observere undervisningen i ro, når de føler sig utilpasse.
 - **Privatliv og sikkerhed**
AV1 beskytter privatlivet med ingen dataindsamling, deaktiverede skærbilleder og sikre, krypterede forbindelser.

→ **Kontakt for spørgsmål og bestilling**

Andreas Ilkjær | Sales Manager, Danmark
noisolation.com/dk

AV1

No Isolation er en norsk virksomhed grundlagt i 2015. Vi hjælper pædagoger med at bringe læring og tilhørsforhold til alle børn.

Ny kredsstruktur

Fra 1. januar 2026 træder en ny kredsstruktur i kraft, hvor Socialpædagogernes **10 kredse lægges sammen til 6**. Følg med i, hvem der er valgt, hvad der sker i din kreds – og hvordan du kommer i kontakt med Socialpædagogerne i dit lokalområde, på **sl.dk/kredse**

SOCIALPÆDAGOGERNE
sl.dk
Tlf. 7248 6000
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.
Vil du i kontakt med os, så skriv en besked i Mit SL.

Medlemsteam
Ved spørgsmål om medlemskab, kontingent og efterlønsbidrag.
Tlf. 7248 6000

Arbejdsskadeteam
Er du kommet til skade på jobbet?
sl.dk/arbejdsskade
Tlf. 7248 6040

Job- og karriererådgivning
Gratis rådgivning om job og karriere for forbundets medlemmer hver mandag 14-17. Tlf. 7248 6060
Bestil karriererådgivning på Mit SL.

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE
Tlf. 7248 6000
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

FORRETNINGSUDVALGET
Formand
Benny Andersen
Tlf. 4055 0982

Næstformand
Gert Landergren Due
Tlf. 2296 7996

Næstformand
Lene Kümpel
Tlf. 2789 9990

Forbundskasserer
Tina Lai Holmgaard
Tlf. 5084 6881

PRESSEKONTAKT
Presseansvarlig
Niels Søndergaard
nis@sl.dk / mobil: 2369 1899

Afdelingsleder for Kommunikation
Marie Dissing Sandahl
mds@sl.dk / mobil: 2887 6895

PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING
p-l-s.dk
Tlf. 3546 5880
Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 10-15.

PENSIONS KASSEN
pka.dk
Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20, fredag 9-15.

MIDT- OG VESTJYLLAND OG ØSTJYLLAND
Kredskontoret på Pasteursvej 4a i Silkeborg har åbent på telefonen fra kl. 9 til 12 mandag 22. december, tirsdag 23. december, mandag 29. december og tirsdag 30. december. Personligt fremmøde skal forud aftales med kredskontoret. Du er velkommen til at sende os en besked via Mit SL eller på mail midtjylland@sl.dk

NORDSJÆLLAND OG STORKØBENHAVN
Årsmøde seniorer Hovedstaden
Onsdag 28. januar kl. 15
Kredskontoret, Lindevænget 19, Ballerup

Der indkaldes til nyvalg på stiftende Årsmøde for kreds Hovedstaden. Vi gør opmærksom på, at der er mulighed for at stille op til Seniorudvalget. Yderligere oplysninger på hjemmesiden. Tilmelding til spisning senest 20. januar på tlf.: 2489 1061 enten på SMS eller telefonsvarer.

Gør som 25.000 andre socialpædagoger:

Følg Socialpædagogernes Facebookside

Og få ny faglig viden og inspiration

www.facebook.com/Socialpaedagogerne

SOCIALPÆDAGOGERNE

Fonden Alfernes Plus Hus

Fonden Alfernes Plus Hus

Velkommen til **Alfernes Plus Hus** - et levende hjem for børn og unge, hvor livets udfordringer mødes med omsorg og støtte.

Vi har et børnesyn, hvor vi tror på, at alle gør deres bedste, og vi skaber en tryk base med forudsigelige rammer for at skabe genkendelighed og stabilitet.

Vi er specialiserede i at håndtere opvækstrelaterede følelsesmæssige skader, og vi tilbyder MIM (Marschak Interaction Method), NAA (neuroaffektiv analyse af følelsesmæssigt funktionsniveau) og vi tilbyder Thera-play-forløb.

Igennem narrative tilgange udvikler vi bevidsthed om hvert enkelt barns eller ungs individuelle situation og muligheder.

Traumeforløsende behandling efter Shiatsu metoden, hvor den unge modtager trykbehandling. Et forløb vi erfaringsmæssigt har utrolig gode resultater med.

Vores mål er at støtte op omkring et sundt skoleforløb og samtidig fremme et aktivt og berigende fritidsliv, hvor der opbygges varige venskaber og gode relationer.

Ved at involvere forældre i en tæt samarbejdsproces, skaber vi forståelse og sammenhæng i de udfordringer, som familien står over for.

For at øge samspillet mellem den anbragte og den anbragtes forældre, tilbyder vi 1:1 terapi til begge forældre med henblik på at udvikle forældrekompetencerne.

Vi oplever et voksende behov for supervision til plejefamilier, hvilket vi også tilbyder.

Vi stræber efter at gå ud over traditionel støtte og arbejder målrettet på at skabe meningsfulde forandringer i hvert eneste liv, vi berører.

Velkommen til Alfernes Plus Hus - her finder du tryghed til at leve, lære og udtrykke dig!

Kontakt

www.faph.dk

Ornebjergvej 60, 4760 Vordingborg.

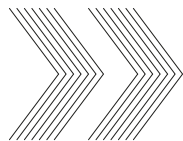
CVR: 32751598

Kim Milton Just - Direktør

2211 1269
direktoer@faph.dk

Hans Henrik Vibe - Forstander

6127 4974
Forstander@faph.dk

Nu rammer jeg plet med mit budskab

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO SØREN KJELDGAARD

Hvad er din baggrund?

Jeg arbejder med unge, som kæmper med isolation, social angst, selvskade og spisevægring – og jeg bruger min faglighed til at skabe tilidsfulde relationer med fokus på nærvær, ligeværd og ærlighed. Men jeg er også arbejdsmiljørepræsentant, og her har jeg brug for et helt andet sprog. Og en forståelse for alt det, der sker på det strategiske niveau.

Hvorfor søgte du ind på Fagpolitisk Uddannelse?

Det er vigtigt at kunne argumentere for sin faglighed, når man som jeg er på en politisk styret arbejdsplads, hvor nye strategier og ændringer i indsatser er en del af dagligdagen. Hvis fx politikere vil skære i antallet af socialpædagoger, er der brug for nogle, der kan stå op for vores faglighed og gøre det forståeligt, at det kan få alvorlige konsekvenser for de mennesker, vi arbejder med. Jeg ville gerne styrke min evne til at kunne levere mit budskab, så det er relevant for modtageren – og det har uddannelsen givet mig mulighed for.

Hvilke værktøjer har du fået?

Jeg er blevet bedre til at tænke – og kommunikere strategisk. Man kan sige, at uddannelsen har gjort mig klogere på, hvordan jeg skal spille mine kort fx som AMR – så jeg bruger min taletid fornuftigt. Jeg er blevet mere bevidst om, hvordan jeg rammer plet med mit budskab, alt efter hvem jeg sidder over for – og så er jeg blevet klædt rigtig godt på med konkret viden, tal og fakta, som jeg bruger, når jeg argumenterer for betydningen af socialpædagogers faglighed.

**Thorbjørn
Kaels
46 år**

- 2025 Socialpædagogernes Fagpolitisk Uddannelse
- 2022 Valgt som arbejdsmiljørepræsentant
- 2014 Haslekollegiet ungetilbud, Aarhus Kommune
- 2013 Vikar på hhv. Retspsykiatrisk hospital i Risskov og Fundamentet i Aarhus
- 2013 Uddannet pædagog

Hvordan har du brugt det i praksis?

I forløbet har vi arbejdet meget med at lave oplæg og give hinanden kritik, så jeg er blevet markant bedre til at facilitere. Både på min arbejdsplads over for kolleger – men jeg har også brugt det som gæsteunderviser på VIA i Aarhus, hvor jeg fik mulighed for at bringe lidt praksisviden ind i klasselokalet hos en gruppe pædagogstuderende. Det har været godt at mærke, at det, man har på hjerte, er både interessant og relevant for andre. Og jeg er helt klart blevet bedre til at stille mig op over for andre – og hvile i det, jeg står for som menneske og som fagperson.

Hvad har forløbet givet dig som socialpædagog?

Jeg har altid været stolt af mit fag. Men det her forløb har styrket min faglige stolthed. At træde ind i et rum med så høj energi, at dele tanker, erfaringer og visioner med de andre på holdet – det har været fantastisk. Det gør noget ved en, når man hører de andres fortællinger. Man mærker så tydeligt, hvor dygtige vi er som socialpædagoger.

Hvad er dit bedste råd?

Hvis du overvejer at søge ind på Fagpolitisk Uddannelse, så gør det. Du får løftet din faglige stolthed, du får viden og værktøjer, du kan bruge i praksis til at kommunikere om, hvad vi socialpædagoger kan – og du møder så mange dygtige og engagerede mennesker. Og så er uddannelsen tilrettelagt, så man kan passe sit arbejde ved siden af. Så grib chancen – det er mit bedste råd. ×

Socialpædagog **Fagpolitisk ambassadør**

Thorbjørn Kaels er socialpædagog og arbejdsmiljørepræsentant på Haslekollegiet ungetilbud – og så har han i 2025 gennemført Socialpædagogernes Fagpolitisk Uddannelse.

Job- og karriererådgivningen tilbyder gode råd og sparring til dig, der overvejer at skifte spor.
Ring mandag kl. 14 til 17 på 7248 6060
eller bestil tid til en samtale på **Mit SL**

vendepunkt

Respekt

Jeg undgår at give direktiver som 'så skal du gå på toilettet', da det kan opleves som et krav og virke konfliktoptrappende. I stedet tilbyder jeg hjælp, hvilket åbner for samarbejde og respekt for borgerens oplevede handlefrihed, siger socialpædagog Tanja Glatrup Sørensen.

FRA FRUSTRATION TIL TRYGHED: TANJA SER MENNESKET BAG DEMENSEN

Faglighed og empati går hånd i hånd i **Tanja Glatrup Sørensens** arbejde med demensramte borgere. Med udgangspunkt i borgerens virkelighed og ved at se adfærd som kommunikation skaber hun tryghed, reducerer frustration og fremmer livskvalitet

EN ÆLDRE HERRE vandrer hvileløst op og ned ad gangene på demensafsnittet på det plejehjem, hvor socialpædagog Tanja Glatrup Sørensen arbejder. Gennem sit kendskab til borgeren og sin faglige erfaring kan hun aflæse, at der ikke blot er tale om kropslig uro, men at der ligger en følelsesmæssig frustration bag adfærden.

– Jeg vælger at nærme mig manden roligt og spørger, om der er noget, han har brug for hjælp til. Han fortæller, at han leder efter sin mor – et udtryk for, at hans hukommelse og tidsforståelse er præget af demenssygdommen, siger hun.

I stedet for at korrigere hans virkelighed eller konfrontere ham med fakta viser hun pædagogisk indlevelse og nysgerrighed.

– Jeg undersøger, hvilket behov der ligger bag ønsket om at finde moderen. Det viser sig, at manden har brug for hjælp til at komme på toilettet, siger Tanja.

Evnen til at aflæse nonverbale signaler er central i den socialpædagogiske praksis, hvor adfærd ses som kommunikation. Den socialpædagogiske tilgang er nøglen, når kognitiv svækkelse og ændret virkelighedsopfattelse præger borgerens hverdag. Så handler det om at oversætte behov, støtte identitet og bevare relationen, når sproget og tidsfornemmelsen svigter.

– Jeg vælger en anerkendende tilgang, hvor jeg bekræfter mandens oplevelse frem for at afvise den. Jeg kan fx sige, at hans mor gerne vil have, at jeg hjælper ham, og på den måde skaber jeg en tillidsfuld relation, hvor manden føler sig tryk og set, siger hun.

Ved at møde ham i hans virkelighed undgår Tanja at skabe forvirring eller modstand.

– Denne tilgang bygger på principperne i personcentreret omsorg, hvor borgerens oplevelse af mening og tryghed vægtes højere end objektiv realitet, siger hun. ✕